

*"Christus in euch: Hoffnung
auf Herrlichkeit Orthodoxes
Glaubensbuch"**

Нестор и spiritus rector православних Немаца, прото-презвитер Сергије Хајц, припремио је друго, измењено и допуњено издање истоименог дела, које је 1982. угледало светлост дана као суплемент часописа "Orthodoxie Heute".

Друго издање овог дела карактерише ауторска контрибуција јеромонаха наше епархије – сабрата скита Св. Спиридона – о. Василија (Гролимунда) и сабрата у искушењаштву, г. Андреје (Рауера). У предговору првом издању, који је и у другом неизмењен пренет, аутор је настојао да потенцира разлике између православног богословља и православне спиритуалности с једне стране и осталих хришћанских конфесија с друге, признајући *expressis verbis* свесна подвлачења контраста, антиномија и изоштравања контура, но с лајт-мотивом, да је у епоси икуменског дијалогизма ризико расплињавања и разво-

дњавања духовне супстанце православља евидентан односно да је дефинисање идентитета и догматске стригентности православља саморазумљиви диктум. Тиме је аутор открио један програматички аспект свога дела, наиме једнозначну апологетичку стратегију но с јасном педагошком дикцијом, религиозно – дидактичким, катихетичким акцентом.

Већ формална структура дела – седам поглавља:

I О Тројичном Богу

II Бог Створитељ и твар

Божија

III Исус Христос и наше спасење

IV О Светом Духу, Цркви и теозису

V О хришћанској нади

VI О врлинама и пороцима

VII О блаженствима

оцртавају координате тачке једне *summa doctrinae* или онога што би се могло звати катихизисом за одрасле.

Иако у Новом Завету нема именице *κατηχησις* у смислу техничког термина, зато има сијасет синонима: *οδος*, *διδαχη*, *παραδοσις*, *λογος* – пут, учење, предање, реч=мудрост. Тек је на прелазу с другог у треће столеће утврђена богословска семантика техничког појма: *κατηχιζειν*. Подучавање у оквиру катехумента наилазимо код

* Vandenhoeck & Ruprecht, Göttingen 1994.

Хиполита Римског, Тертулијана, Амвросија, Кирила Јерусалимског, Јована Златоустог, Теодора Мопсуестијског, Августина. На фундаментима патристичке (апофтегматике) и највише на библијско-четворојсванђељској керигми почива Хајцов катихетички материјал.

Груписање тема и њихово трактирање је шематизовано на следећи начин: аутор је сву материју спрегао у каталог питања/одговора (укупни број питања/одговора износи 131) с повременим дидактичким императивом "halte fest" =запамти или фокусираним обрасцем вере. Да је при захватима овог опсега, при материји која имплицира више богословских дисциплина, извештан методички редуccionизам неизбежан, верујем да је сваком упућенијем читаоцу саморазумљиво, те извесне недоречености, рефлексивна скраћења, перспективна сужења ваља видети као покушај пропедевтичког уопштавања. Коментари и напомене сведоче о фундираном богословском знању приређивача и његових сарадника. Историјска ерудиција, филолошка акрибија и богословска аналитичност дају посебан печат делу. Отуда Хајцов катихизам заслужује епитет референцијалног дела. Јасна методичка ст-

руктура и панорама свеправославне мисталогije дају Хајцовом делу предикат катихетичког компедијума. Глосар богословских појмова олакшава семантичку оријентацију, како онима у катехуменату, тако и онима изван и изнад њега.

Ђакон Зоран М. Андрић
Минхен